

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет права, публічного управління та національної безпеки

Кафедра економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління

Силабус навчальної дисципліни “РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ”

1. Профіль дисципліни

Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»	Освітній ступінь – бакалавр Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування Кількість кредитів – 4,0 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки, семестр – 3/6 Компонент освітньої програми: обов’язкова Цикл підготовки: професійний Мова викладання: українська
--	--

2. Інформація про викладача

Викладач (-і)	Довженко Валентина Анатоліївна
Профайл викладача (-ів)	http://znau.edu.ua/fakulteti/ekonomiki-ta-menedzhmentu/m-about-etiv/m-sklad-etiv/dovzhenko-valentina-anatolijivna
Контактна інформація	098-46-011-92; vdovzhenko@ukr.net
Сторінка курсу в Moodle	http://beta.znau.edu.ua:3398/course/view.php?id=1005
Консультації	Онлайн консультація через Viber щосереди з 13.00 до 17.00

3. Анотація до дисципліни

Мета дисципліни – сформувати у студентів системне розуміння основ, методів та інструментів регіональної політики, спрямованої на забезпечення сталого розвитку регіонів.

Завдання дисципліни:

- вивчити теоретичні основи регіонального розвитку та сталого розвитку;
- ознайомитися з методами та інструментами регіональної політики;
- оволодіти навичками розробки та реалізації регіональної політики;
- розвинути критичне мислення та здатність аналізувати регіональні проблеми.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) загальних (ЗК):

ЗК02. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

б) спеціальних/фахових (СК/ФК):

СК03. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

СК07. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН06. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування

РН11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції

РН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: специфіку регіонального розвитку; фактори, що впливають на регіональний розвиток, та інструменти його аналізу; концепції сталого розвитку; основні напрями регіональної політики, її інструменти та механізми реалізації; міжнародний досвід регіонального розвитку; українську специфіку регіонального розвитку;

вміти: аналізувати регіональні проблеми; розробляти стратегії регіонального розвитку; оцінювати ефективність регіональної політики; збирати, аналізувати та інтерпретувати дані про регіональний розвиток; презентувати результати своїх досліджень у формі презентацій та публікацій; інтегрувати знання з різних галузей для вирішення комплексних проблем регіонального розвитку.

4. Організація навчання

4.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	24	6
Практичні / лабораторні	24	6
Самостійна робота	72	108

4.2. Зміст початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
Змістовний модуль 1. Сутність, напрями та інструменти регіональної політики і сталого розвитку				
1	T1	Сутність регіональної політики та сталого розвитку. 1. Що таке регіональна політика? 2. Що таке сталий розвиток? 3. Взаємозв'язок між регіональною політикою та сталим розвитком?	12	12
2	T2	Принципи регіональної політики сталого розвитку. 1. Принцип справедливості 2. Принцип ефективності 3. Принцип інклюзивності 4. Принцип адаптивності 5. Принцип партисипативності.	12	12
3	T3	Основні завдання регіональної політики сталого розвитку. 1. Розвиток інфраструктури 2. Створення робочих місць 3. Забезпечення соціальної справедливості 4. Захист навколишнього середовища.	12	12
4	T4	Інструменти регіональної політики сталого розвитку 1. Фінансування 2. Нормативно-правове регулювання 3. Інформування та освіта 4. Міжнародне співробітництво	12	12
5	T5	Основні напрями регіональної політики сталого розвитку 1. Економічний розвиток. 2. Соціальний розвиток. 3. Екологічний розвиток	12	12
Змістовний модуль 2. Організаційні основи реалізації регіональної політики в контексті концепції сталого розвитку				
6	T6	Міжнародний досвід регіональної політики сталого розвитку 1. Європейський Союз 2. США 3. Китай 4. Японія	12	12
7	T7	Реформування регіональної політики України 1. Мета реформи 2. Основні напрями реформи 3. Виклики та перспективи реформи.	12	12
8	T8	Сталий розвиток регіонів України. 1. Оцінка стану сталого розвитку регіонів України 2. Основні проблеми сталого розвитку регіонів України 3. Перспективи сталого розвитку регіонів України	12	12
9	T9	Участь громад у регіональній політиці сталого розвитку 1. Важливість участі громад 2. Форми участі громад 3. Виклики та перспективи участі громад	12	12

10	T10	Інновації в регіональній політиці сталого розвитку 1. Важливість інновацій 2. Форми інновацій 3. Виклики та перспективи інновацій	12	12
Разом:			120	120

4.3. Форми контролю та методи оцінювання

Загальна система оцінювання дисципліни: загальна сума балів розподіляється у пропорції: *участь у роботі впродовж семестру/екзаменів/40*.

Оцінювання результатів навчання здійснюється шляхом поточного, періодичного та підсумкового контролю. **Поточний контроль** та оцінювання передбачає:

- перевірку рівня засвоєння теоретичного матеріалу (усне та письмове опитування, тестування за матеріалами лекції);
- оцінювання набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт;
- перевірку засвоєння матеріалу, що винесений на самостійне опрацювання (усне опитування, тестування).

Критерії оцінювання: знання теоретичного матеріалу, уміння аналізувати та синтезувати інформацію, навички критичного мислення, навички практичного застосування знань, комунікативні навички.

Оцінювання кожного з виконаних практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

5 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичного завдання, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує практичне завдання стандартним або оригінальним способом (змінна частина), наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичного завдання, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє базові знання окремих положень, наводить приклади типових бухгалтерських проведень, проводить прості розрахунки. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки;

2 бали – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичного завдання;

1 бал – здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичного завдання.

Проведення поточного контролю з дисципліни може здійснюватися з використанням дистанційних технологій, зокрема через платформу дистанційного навчання Moodle.

Періодичний контроль передбачає перевірку рівня знань за змістовним модулем (письмові відповіді на контрольні питання та тестові завдання).

Результати оцінювання під час практичних занять доводяться до відома здобувачів вищої освіти наприкінці заняття та виставляються в “Журналі успішності академічної групи”.

Підсумковий контроль результатів навчання та компетентностей здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену у формі відповідей на контрольні питання та тестування.

Умови допуску до підсумкового контролю. Здобувач не може бути допущений до складання заліку, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів.

Мінімально можлива кількість балів, отриманих здобувачем при складанні екзамену дорівнює 24. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на екзамені – 40.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума балів за поточний контроль (максимум 60 балів), під час якого оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 5-бальною системою та переведенням у бальну шкалу шляхом множення середньоарифметичного значення на коефіцієнт переведення у 60-бальну шкалу - 12, та результатів підсумкового контролю (екзамен - максимум 40 балів).

Розрахунок балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Змістовний модуль 1							Змістовний модуль 2						Середня оцінка за семестр (1+2+3...13)/13	Поточний контроль (середня оцінка * 12)	Екзамен	Підсумкова оцінка
													5-бальна шкала			60+40=100 балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МКР1	T7	T8	T9	T10	МКР2		15*12		16+17	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	15	16	17	18	
0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	36-60	24-40	0-100	

5. Політики дисципліни

Політики курсу «Регіональна політика та сталий розвиток територій» вибудовуються з урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, зокрема щодо використання штучного інтелекту, та регламентних документів щодо організації навчання у Поліському університеті.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим для успішного засвоєння теоретичних знань та практичних навичок. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, участь у конференціях, повітряна тривога, відсутність світла тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі) за погодженням з викладачем курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Індивідуальні та самостійні роботи здобувачі освіти мають здавати вчасно, відповідно до плану заняття. За об'єктивних причин термін зарахування навчальних завдань може бути подовжений за погодженням із викладачем. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються зі зниженням балу. Перескладання практичних завдань відбувається з дозволу лектора.

Політика щодо академічної доброчесності

На курсі діють суворі правила щодо академічної доброчесності. Списування під час тестування та заліку, а також використання мобільних пристроїв для отримання несанкціонованої допомоги, заборонені. Завдання, виконані з порушенням цих правил, оцінюються на нуль балів. Використання штучного інтелекту дозволяється лише для допоміжного опрацювання матеріалу, а не для генерації відповідей або текстів.

Політика щодо комунікації

У разі виникнення будь-яких труднощів із вивченням дисципліни здобувач освіти може звернутися до викладача в години консультацій для отримання додаткових роз'яснень. Ефективна комунікація та активна участь в обговоренні ключових питань вітається.

6. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Законодавчо-нормативні документи

1. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України редакція від 03.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України редакція від 08.10.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій: Закон України від 09.07.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2389-20#Text>

5. Про стратегію сталого розвитку «Україна-2020»: Указ Президента України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
6. Про цілі сталого розвитку: Указ Президента України від 30.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
7. Національна доповідь «Цілі Сталого Розвитку: Україна». – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017. 176 с.

Основна

1. Регіональне управління: підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К.: НАДУ, 2014. 512 с.
2. Свида І.В. Завдання регіональної політики сталого розвитку: визначення пріоритетів, шляхи вирішення. URL: <http://global-national.in.ua/archive/6-2015/116.pdf>.
3. Фінансове забезпечення сталого розвитку регіонів України: міжбюджетні відносини та інноваційні інструменти стимулювання: Монографія; за науковою редакцією д.е.н., проф. Вахович І. М. – Луцьк: Волиньполіграфтм, 2014. 331 с.
4. Sustainable development indicators: European Commission. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/indicators/socioeconomic-development>
5. Європейська регіональна політика: натхнення для країн, що не входять до ЄС? URL: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/international/external_uk.pdf
6. Нова регіональна політика України: що зміниться в законодавстві. URL: https://lb.ua/blog/observatory_democracy/522307_nova_regionalna_politika_ukraini.html

Додаткова

1. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу: навч. посібник / Іванова Т.В. [та ін.]. К. : НАДУ, 2015. 628 с.
2. Бобровська О. Формування та відтворення потенціалу сталого розвитку територій регіону. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2017. № 1. С. 54-61.
3. Войтенко А. Б. Децентралізація та реформування місцевого самоврядування : навч. Посібник. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 469 с.
4. Герасимчук З. В., Поліщук В. Г. Стимулювання сталого розвитку регіону: теорія, методологія, практика: монографія. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. 516 с.
5. Худoley В.Ю., Тульчинський Р.В., Гречко А.В. Децентралізація як передумова модернізаційних змін сталого розвитку регіонів України: монографія. Херсон: Вид-во: ФОП Вишемірський В.С., 2019. 112 с.
6. Євтушенко В. А., Євтушенко Г. В. Державне та регіональне управління: навч. Посібник. Х.: ХНУ, 2012. – 215 с.
7. Куліш І. М. Державне управління регіональним розвитком України в контексті європейської інтеграції: монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2011. 252 с.

8. Лебедев І.В. Сталий розвиток туризму: досвід європейського союзу і завдання для України. Вісник соціально-економічних досліджень. 2018. № 3 (67). С. 162–173.

9. Механізми забезпечення сталого розвитку економіки : проблеми, перспективи, міжнародний досвід: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 23 квітня 2021 р. / редкол. : О. І. Черевко [та ін.] ; Харківський держ. ун-т харч. та торг. – Х. : ХДУХТ, 2021. 252 с.

10. Основи регіонального управління в Україні: підруч. авт.-упоряд. : В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін. ; за заг. ред. В. М. Вакуленко. М. К. Орлатий. - К. : НАДУ, 2012. - 576 с.

11. Якобчук В.П. та ін. Публічне управління та адміністрування: навч. посіб. / За заг. Ред. В.П. Якобчук. К. Видавництво Ліра-К, 2025. 476 с.

12. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / [О. В. Скидан, В. П. Якобчук, Н. В. Даций та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – 705 с.

13. Хвесик М., Бистряков І. Парадигмальний погляд на концепт сталого розвитку України. *Економіка України*. 2012. № 6. С. 4-12.

Інтернет-ресурси

1. Сайт Державного комітету статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.

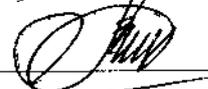
2. Сталий економічний розвиток: е-дайджест. URL: <https://auc.org.ua/galuz/stalyy-ekonomichnyy-rozvytok>

3. Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку при Інституті прикладного системного аналізу Київського політехнічного інституту. URL: <https://web.archive.org/web/20151117020432/http://wdc.org.ua/uk>

4. Проект ПРООН «Муніципальна програма врядування та сталого розвитку». URL: <http://msdp.undp.org.ua/>

5. Проект «Сталий міський розвиток». URL: <https://web.archive.org/web/20150509082843/http://psmr.com.ua/>

Викладач _____ (В. А. Довженко)

Завідувач кафедри _____ (В. П. Якобчук)